

1 Hoe ziet het eruit?

Nederland heeft **veel landschappen**.

- **Duinen** beschermen Nederland tegen de zee. Het duingebied is vaak **een natuurgebied**. Gras zorgt ervoor dat het zand niet wegwaait. Er zijn veel bijzondere dieren en planten in de duinen.
- In **Fryslân** zijn weinig dorpen, maar er is veel gras en er zijn akkers.
In **de Waddenzee** stroomt zout water.
- In Noord-Holland zijn **akkers** met aardappels, met graan en met suikerbieten.
- Op de Veluwe vind je **bossen en heide**. De schapen grazen het gras tussen de heide uit.
- Door de Betuwe stromen een paar grote rivieren. **Langs de rivieren** liggen dijken. Er staan veel fruitbomen.
- Nederland is een plat land. Toch zijn er ook **heuvels** in Zuid-Limburg!

2 Kiezen en delen

Nederland is een klein land. Maar er wonen veel mensen. Daarom moet alle ruimte verdeeld worden.

Er is ruimte nodig voor:

- **Wonen.** Aan de rand van dorpen en steden komen **nieuwe woonwijken**. Weilanden en akkers moeten dan soms weg.
- **Verkeer.** In Nederland zijn veel **wegen en spoorwegen**.
- **Werken.** Er is ruimte nodig voor **fabrieken, winkels, scholen** en **kantoren**.

- **Landbouw.** Graan groeit op **akkers**, groente komt vaak uit **kassen**. Boeren hebben veel **weiland** nodig voor de koeien.
- **Vrije tijd en natuur.** Er moet ook ruimte zijn voor de natuur. Mensen willen wandelen in een park, varen of kamperen.

Er is in Nederland **niet veel ruimte over**. Gemeenten moeten slim met de ruimte omgaan. In een oud gebouw worden woningen gebouwd. Of oude fabrieken worden gesloopt voor woonhuizen.

3 Ruimte voor de natuur

In Nederland wonen **veel mensen**. Omdat natuur belangrijk is, zijn er **natuurgebieden**. Je kunt wandelen en fietsen in de **bossen**. Er zijn **duinen** langs de zee. En in het hele land zijn **meren en plassen**. Soms kopen natuurbeschermers land. Er zijn ook gebieden waar niemand mag komen. Daar mag de natuur haar gang gaan. Bijvoorbeeld omdat er vogels broeden.

Boswachters houden in natuurgebieden de paden schoon. Zieke bomen halen ze weg en ze ruimen afval op. Ze zorgen voor planten en dieren.

Soms ligt er tussen twee natuurgebieden een snelweg. Over de weg komt dan **een eco-duct**. Dieren kunnen hier veilig oversteken.

In Flevoland is een nieuw natuurgebied ontstaan: de **Oostvaarders-plassen**. Hier leven vogels, runderen en paarden.

